

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 2. Hujus edicti successus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

„proprie consistat in decore, & honore Sæc. XVII.
 „Divinæ Sponsæ, quam Christus ac A. C. 1707
 „quifivit sanguine suo, & inconsutili
 „veste contexit.,”

§. II.

Hujus edicti successus.

Interim Missionarii quamplurimi, ut *Relat. cit. 1.*
 Imperatoris edicto morem gerent,
 ad ejusdem Aulam profecti sunt, cum-
 que in Urbem *Hangceu* pervenissent,
 nuntiatum eis erat, quod jamjam quin-
 que ex Societate Missionarii Imperato-
 rem in urbe *Cingkiang* adeuntes, eun-
 dem de Patriarchæ edicto certiozem
 reddidissent, exponentes, quod Tur-
 nonius a Maigroto Episcopo seductus,
 Missionariis inhibuerit, ne ritus *Sinen-*
ses, ut antea, profiterentur, sed Ro-
 manæ decisioni insisterent: Invisum
 erat Imperatori hujus Episcopi nomen;
 hunc enim tanquam unicum Pontificiæ
 definitionis Auctorem, defensoremque
 respiciens, ipsum quoque Legatum a-
 versatus est, sibi persuasum habens,
 quod ipse Maigrotum pro aris & focis
 defendere intentus, hoc edictum unice
 Majestati suæ insultandi, ejusque jussis
 in faciem resistendi animo promulgas-
 set. Sub idem tempus Franciscus de
 Georgiis & Petrus Herveus Presby-
 teri

K k 5

Sæc. XVII. teri sæculares Imperatorem Nankin
 A. C. 1707. regias literas petituri adierunt: Ve-
 rum a natu majori Imperatoris Fili-
 & Mandarinis in Aula non modo de-
 rissimis verbis, injuriis, opprobriis
 excepti, sed etiam apud Imperatorem
 de seditione postulati fuere, ut eluce-
 ex sequenti edicto contra eos emanat.

„Die octava lunæ tertie Ta Van
 „Ye (a) & Ciangciu (b) Mandarinus
 „familia Ciang Europæi He Siven (c)
 „Urbe Ciceu morantis, & alterius Eu-
 „ropæi Xi Ti In (d) urbem Kieng
 „incolentis petita Imperatori expo-
 „runt. Ex his Xi Ti In unacum
 „(e) Sinas advenit, exiguo ab-
 „tempore in Sinensium characteribus
 „versatus: He Siven illuc cum Po-
 „XI (f) illuc delatus, levem Sinensium
 „libros legendi peritiam habet.
 „terrogati ambo, an eorum doctrinam
 „cum doctrina Li Matthæi (g) com-
 „parat, necne, responderunt, eam

(a) Regulus territorii Peckinenfis.

(b) Hic erat ille, cujus opera in Euro-
 pæorum causa adhiberi consueverat.

(c) Herveus.

(d) Franciscus de Georgiis.

(e) Turnonius Patriarcha.

(f) P. Beauvoillerus Jesuita.

(g) P. Matthæus Riccius Jesuita.

Sæc. XVII.
A. C. 1707.

„iis convenire, quæ solius verique Dei
„cultum respiciunt, Matthæi vero do-
„ctrinam omnino ab eorum doctrina
„discrepare in illis, quæ Confucci cul-
„tum & honores Majorum tabulis ex-
„hibitos concernunt. Ad hæc eis dixi:
„Vestrum responsum est seditiosum &
„rectæ rationi oppositum: Antiquitus,
„omnique retro tempore & aliquot
„mille annis ante Matthæi adventum
„Sinensis nostra doctrina fuit bona,
„essetque melior, si vestrum nullus
„huc venisset: Exiguum est Japoniæ
„Regnum, nullus tamen vestrum illuc
„adpellit, nisi interficiatur, nec tamen
„propterea Japones habent, quod ab
„Europæis sibi timeant. „

„Si deinceps vestro responso
„tantopere seditioso insistitis, pariter
„una omnes comprehendi, necique dari
„jubebo, dum enim vastum Imperium
„possideam, quid mihi metuendum,
„si vos trucidari jubeam? Intra quin-
„que dierum spatium nulla mora ad
„urbem *Kuang Tung* (a) contendite,
„accedite Tolo, eique præsens edictum
„nostrum indicate, & si Tolo ejusmodi
„seditiosos, & a ratione alienos sermo-
„nes habere non cessaverit, ipse etiam
„comprehensus interficietur, si vero
„VOS

(a) Sinice sic appellatur Urbs Macaonansis.

Sæc. XVII. „vos ceteri Europæi Tolo mortem
 A. C. 1707. „turi arma sumpseritis, ipse ego
 „tra vestros milites prælio decertabo
 „quamvis enim vestra regio a Sina
 „novem leucarum millibus distet,
 „tamen venire poteritis, num
 „vos debellare, mihi arduum
 „Permitto quidem, ut Europæi
 „Sinis agentes, non quidem reli
 „nem prædicandi, sed virtutem
 „rendi studio remaneant, vos
 „protinus recta ad Tolo pergite,
 „unacum eo revertimini. Si vero
 „temperare recusantes, & huc
 „que errantes proficisci cunctabimur
 „in vincula conjiciendi eritis, qu
 „pter *Zung-tu* (b) & *Tven* (c)
 „cipio, ut vos vinculis onustos
 „*Tung* (d) deportent: Hoc edictum
 „meum honore debito prosequimini.

Hujus edicti severitas ceteros
 fionarios haud parum anxios reddidit,
 cumque Imperatorem jamjam
Hangceu appropinquare inaudirent,
 vigesima nona Aprilis datis ad P. B.
 vetum Jesuitam literis, quid agerent
 ab eo explorabant. Hic vero die
 cunda Maij respondit, nil consula

(b) Id est, Gubernator Provinciæ.

(c) Seu Pro - Rex.

(d) Hic significat Portum Maconensem.

Sæc. XVII.

A. C. 1707.

fore, quam si præprimis natu majorum Imperatoris Filium accederent, eique declarationem latino idiomate scriptam, & Sinensibus literis subscriptam traderent hujus formæ: *Ego talis Religiosus, talis Ordinis, talis nationis, hujus ætatis, abhinc hoc tempore Sinas ingressus sum, & habito in tali urbe hujus Provinciæ, Philosophicæ ac Theologiæ operam navavi, nec in Europam reverti desidero, atque in prædicatione sanctæ legis opiniones Matthæi Ricci amplexatus sum. Datum hac die Anno 1707. Verum Missionarii his verbis: amplexatus sum addiderunt hæc: in iis, quæ decisioni a sacra Sede Anno 1704. emanatæ non opponuntur. Ea restrictione Missionarii tantam in se concitabant invidiam, ut eis proponeretur, quod nisi saltem quosdam ritus ab Imperatore præceptos admitterent, vel Imperatori sese minime sistentes clam protinusque e Regno excederent, vel nunquam Missionum functionem se obituros Imperatori pollicerentur. Verum Missionarii potius vincula, exilia, mortemque perpeti, quam probrosa adeo pollicitatione religionem prodere maluerunt. Eapropter undecim Missionarii, postquam Reguli jussu extra Palatii Aulam a Mandarinis protrusi per integram diem calumniis & opprobriis, fame & siti,*

tempe-

Sæc. XVII. tempestatumque injuriis vexati
 A. C. 1707. sent, intra quinque dierum angustia
 ex Urbe *Hangceu* excedere, & *Cantonem*
 num quantocius petere jussi sunt, in
 Europam transportandi. Altera die
 per P. Joachimum Bouvet suo sigillo
 & chirographo munitam schedam
 habere, eidemque tradere jubebantur
 hujus tenoris: *Ego N. Nationis N. Imperatoris*
tatis N. hoc anno tali Sinas veni, totidem
annis N. & loco N. ibidem moratus, pro-
ptam Imperatoris licentiam in Sinensi Im-
perio morandi, acceptare nolui, quia
Europam reverti consultius censui, dum
Hangceu die quarta Maij, cum antea
præfati Missionarii, eoquod ipsos in
Imperio diutius morari noluisse fallum
esset, deletis hisce verbis subrogarunt
hæc; non potui recipere Imperatoris
licentiam diutius morandi &c. quia me
monibus Matthæi Riccii conformare
licuit. Quoniam vero hæc declaratio
Imperatori non probabatur, primo jubebantur
se nihil contra Imperii legem rituum
aduros polliceri, postea hæc verba
quia secuti non sumus P. Riccii opinione
ritibus & legibus Sinensium consonas,
die sequenti rursus hæc subjungenda
quia juxta Turnonii edictum nunquam
legem, quin contra Sinensium leges agamus
dicare valeo, addere jussi sunt, ac denique
 eisdem in Sinensi Regno prope *Cantonem*

num remanere permiffum est, fi scri-
ptotenus declarare velint, quod *Can-*
toni tanquam exules permanere, nec tamen
ibidem contra ritus Sinenses prædicare ve-
lint, cum vero ad ejusmodi declaratio-
nem scriptotenus dandam, religione,
officii fui debito, & charitatis fidelibus
impendingæ lege prohiberentur, una-
omnes die septima Maij ex Urbe *Hang-*
ceu catenis onusti Cantonum deducti
sunt, quo etiam circa decimam octa-
vam Junii advenerunt.

§. III.

*Quorundam Episcoporum oppositio
contra Turnonii edictum.*

Sub idem tempus Turnonio literæ ap-
pellationis, quam Ascalonensis Epi-
scopus ex urbe *Canche - fu* die decima
tertia Aprilis contra ejus edictum in-
terposuerat, transmittentur. In iis
referebat hic Præsul, quod quidem
primo illius edictum contra ritus Sinen-
ses emanatum executioni dare paratus
fuiſſet, re tamen maturius pensata ab
hoc edicto ad Sedem Apostolicam ap-
pellandum esse censuerit, eoquod Im-
perator Sinensis hos ritus aliter ex-
posuerit, quam eos Sedes Apostolica
definierit, ex edicto autem Missionum
ruina oriretur, & Imperatoris decisioni
fese

Sæc. XVII.
A. C. 1707.